

Plats och tid	Saras hus, Henån, kl. 08.30 – 12.00
Beslutande	<u>Ledamöter</u> Lars-Åke Gustavsson Lisbeth Arff Bo Andersson Birgit Strömberg Agneta Gustavsson, tjug ers Lena Danielsson Susanne Gustafsson Kristian Larsson, kl. 09.15-10.30 Christer Hellekant Eva Norman Björn Möller Susanne Hafstad
Övriga deltagande	Anna Lundberg Elisabeth Martinsson
Utses att justera	Bo Andersson
Justeringens plats och tid	Centrumhuset, Henån,
Sekreterare	..... Susanne Hafstad/Elisabeth Martinsson
Ordförande	..... Paragrafer 31 - 40 Lars-Åke Gustavsson
Justerare	..... Bo Andersson

FHR § 31

Skolmatsakademin 2010 – en rapport

Susanne Hafstad berättar om Skolmatsakademin på Orust. Charlotte Odhe är kontaktperson i samverkansprojektet mellan 26 kommuner i Västra Götaland och Folkhälsokommittén och Miljönämnden i Västra Götalandsregionen.

Projektet erbjuder:

- Utbildning för skolans personal (4-5 ggr/år)
- Nätverksträffar (2 ggr/år)
- Gemensam hemsida för deltagarnas verksamheter
- Personligt besök med fotograf i varje deltagande kommun/stadsdel (reportage hemsidan)
- Projektledning
- Gemensam administration
- Trycksaker

Vid nätverksträffarna möts kontaktpersonerna i projektet. Träffarna har teman och i år har temana varit kompetensutveckling och klimatsmart skolmat.

Enligt deltagarna i Skolmatsakademin är tre huvudfaktorer avgörande:

- Nöjda gäster
- Politisk vilja och vision
- Kunnig och engagerad personal

Lokalt har skolorna bland annat arbetat med:

- Två frukostprojekt (Ångås och Svanesund)
- I Ellös har kökspersonal träffat elever i samtalsgrupper och diskuterat kost
- V 40 var hälsovecka på samtliga skolor
- V46 genomfördes kampanjen reptilhjärna.nu (ät rätt rockar fett)
- Kökspersonal har utbildats om specialkost.
- Kostenheten har satsat på att införa nya tallrikar med färgmarkeringar som underlättar för eleverna att äta enligt tallriksmodellen. Pedagoger och kökspersonal berättade om detta i klasserna vid införandet. Insatsen fick god respons i media (både lokal tv och tidningar).

Folkhälsorådet tackar för rapporten och lägger den till handlingarna.

FHR § 32

Projekt Säker häst på Orust

Anna Lundberg, ordförande i föreningen Häst på Orust, berättar om projektet Säker häst på Orust, del II.

Projektidé och målsättning är att sammanbinda befintliga vägar och stigar till lokala säkra ridslingor samt att anlägga nya ridleder. Projektet ökar säkerheten för hästar, ryttare och trafikanter samt utvecklar landsbygden och möjliggör nya inkomster för många som bor och verkar på Orust. I projektet ingår även att utbilda hästhållare och hästarna.

Det finns många fler syften med en rid- och körväg bl.a. bidrar den till ökad friskvård, handikappridning, hästunderstödd terapi, naturupplevelser både för bofasta men även för turister, kulturupplevelser genom att bl.a. gamla vägar hålls efter, ökad jämställdhet, aktivitet över generationsgränserna, ökat företagande tack vare ökat hästantal och ökad turism vilket gör att man kan förlänga säsongen, ökat samarbete mellan bofasta på ön, mellan företagare i kommunen och mellan kommuner.

I del I av projektet har föreningen fått fram en ridled på sydöstra Orust i närheten av kulturstigen i Kultheamn. Nu är föreningen i färd med att kontakta markägare på västra Orust för att så småningom få fram en ridled även där.

Finansiering sker via projektstöd från Länsstyrelsen (Landsbygdsprogrammet 59 %), stiftelser och fonder, sponsring från lokala företagare, privatpersoner och Föreningen Häst på Orust genom sina medlemsavgifter och eventuella inkomster via aktiviteter.

Föreningen Häst på Orust önskar att Orust kommun blir medfinansiär och/eller samverkanspartner i projektet. Det finns behov av att inventera antal hästar och hästrelaterad verksamhet i kommunen där kommunen skulle kunna sköta detta (2005 fanns det ca 500 hästar på Orust). Andra områden där kommunen skulle kunna vara ett stöd är att bidra med kunskap om markfrågor, eventuell bidra med personal genom arbetsmarknadsenheten (skogslaget, gröna jobb). År 2009 bidrog Orust kommun med totalt 40 000kr, varav folkhälsorådet stod för hälften.

Folkhälsorådet beslutar

att frågan måste lyftas till kommunstyrelsen eftersom den rör kommunen i stort.

FHR § 33

Ansökan om bidrag till skidresa anordnad av fritidsgårdarna

Ungdomsrådet i Orust kommun önskar bidrag till transporten för en skidresa som anordnas av fritidsgårdarna under sportlovet 2011.

Ängås fritidsgård har varit iväg tidigare både till Sälen och Idre och har bara bra erfarenheter med sig från dessa resor. Härlig gemenskap, man hjälper varandra i backarna, lagar mat ihop och lär känna varandra.

Det finns en stor vilja bland ungdomarna att åka till fjällen och det beräknas att ca 40-50 ungdomar vill åka med. Viktigt är att så många som möjligt har råd att åka med.

Folkhälsorådet arbetar utifrån den lokala Folkhälsopolitiska policyn för Orust kommun där en av utmaningarna handlar om att skapa förutsättningar för trygga och goda uppväxtvillkor. Det finns många insatser och aktiviteter inom kommunens olika verksamheter som gemensamt arbetar för att uppnå detta. Fritidsgårdarnas insatser för att skapa stödjande miljöer och gemenskap är ett bra exempel på detta.

Folkhälsorådet har dock inte möjlighet att vara med och finansiera alla de insatser som ligger inom ramen för området trygga och goda uppväxtvillkor. Under 2011 kommer det att genomföras utbildning till personal, elever och föräldrar om hur vi bör förhålla oss på Internet och om trafiksäkerhet. Arbetet med föräldrastöd, drogfria mötesplatser och drogvaneundersökning i År 9 är exempel på insatser som Folkhälsorådet är med och finansierar. I huvudsak generellt riktade insatser.

Folkhälsorådet beslutar

att avslå ansökan om bidrag till skidresa anordnad av fritidsgårdarna och hänvisar till tidigare beslut 2006-10-27 § 28.

FHR § 34

Blinkljus i Svanesund

Det har installerats ett blinkljus på Färjevägen i Svanesund. Blinkljustet är placerat vid busshållplatsen i höjd med Centrumhuset. Syftet med placeringen, just där, är att ett stort antal barn passerar det övergångsstället varje dag till och från skolan. Forskning visar att förbipasserande fordon automatiskt har en lägre hastighet förbi övergångsställen med blinkljus.

Blinkljustet startar när du trycker på knappen vid övergångsstället. På så sätt blir bilförarna mer uppmärksamma. Systemet har extra god effekt i mörker då bilisterna många gånger har svårt att upptäcka gående. Tidigare har ett liknande system installerats i Ellös med gott resultat.

En eventuell utökning av antalet blinkljus diskuterades i rådet och förslag på placering var vid Stensbo skola eller eventuellt vid Henåns nya skola.

Folkhälsorådet beslutar

att uppdra åt Susanne Hafstad att titta vidare på olika möjligheter.

FHR 35

Rapporter

Susanne Hafstad har varit på kretsträff med FOMS som är en rikstäckande ideell yrkes- och intresseförening som har till syfte att stödja tjänstemän och andra med intresse för fritids-, rekreations- och kulturfrågor för personer med funktionsnedsättning. FOMS samarbetar med myndigheter, organisationer, föreningar och olika utbildningsenheter. FOMS mål är att personer med funktionsnedsättning ska delta i samhällets fritid och kultur obehindrat. På Orust arbetar bl.a. May Wirtanen-Bengtsson med en aktiv fritid för funktionshindrade.

Susanne meddelade att Tillgänglighetsdatabasen finns på Internet och att en konsult från SKL har gjort en inventering på offentliga platser i Orust kommun som exempelvis biblioteket, kommunhusets entré, sociala omsorgsförvaltningen och Henåns idrottshall. Rapporten är klar inom kort och kommer då att tas upp på nästkommande folkhälsoråd av Susanne. Anders Bertrandsen på kultur och fritid har gått utbildning gällande Tillgänglighetsdatabasen.

Susanne har även deltagit vid en konferens om Barns välfärd och hälsa som bl.a. behandlade ojämlikheter i samhället.

Rapporterna lades till handlingarna.

FHR § 36

Förslag till aktiviteter 2011 samt pågående

Susanne Hafstad redogör för förslag till aktiviteter under 2011:

Mars 2011

Earth Hour, 26 mars, kl. 20.30-21.30

Hållbart! – en miljömässa i tiden, 26-27 mars, kl. 11.00-16.00

April 2011

Seniormässa

Maj 2011

Ett friskare Sverige 2011, en uppmärksamhetsmässa för matvanor och fysisk aktivitet under W19.

Stegtävling, 9 maj – 12 juni, Susanne tillsammans med Sven Pettersson arbetar vidare med detta.

September 2011

Hälsospårens dag

Aktiviteter som pågår:

Skolmatsakademin

Tillgängligt friluftsliv. Projektet syftar till att göra kultur- och naturmiljöer tillgängliga för människor med funktionshinder.

Sinnenas Oas

Juniorgruppen

Folkhälsorådet tackar för redogörelsen och ställer sig bakom aktiviteterna med reservation för stegtävlingen där varje arbetsplats får ta beslut om deltagande.

FHR § 37

Förslag till budget 2011

Susanne Hafstad föredrar förslag till budget för 2011.

Folkhälsorådet kommer under 2011, med utgångspunkt från Folkhälsopolitisk policy för Orust kommun (antagen av kommunfullmäktige 2009-02-26), prioritera följande utmaningar:

Trygga och goda uppväxtvillkor

Fortsätta att utveckla ungdomsarbetet med att skapa mötesplatser och utöka utbudet av fritidsaktiviteter för barn och unga i samverkan med föreningslivet.

Bidra till att unga vuxna får tillträde till arbetslivet.

Samordna insatser och tillvarata resurser för barn och unga. Att förbättra samverkan mellan de som arbetar med barn och unga och verka för ett helhetsperspektiv när det gäller uppväxtåren. Att vi arbetar mot samma mål med barn och unga i fokus.

Stärka ungas delaktighet och demokratiska inflytande

En hållbar utveckling

Tillvarata kommunens kulturarv och lyfta fram kulturens påverkan för hälsan.

Ett åldrande med en god livskvalitet

Öka tryggheten och säkerheten för äldre

Främja goda levnadsvanor

Goda matvanor och fysisk aktivitet är viktiga levnadsvanor som främjar hälsa. Arbetet med att förbättra barn och ungas matvanor och motverka övervikt och fetma kommer att fortsätta.

Folkhälsorådet strävar efter att arbeta för ett tryggt och säkert samhälle och stödjer arbetet med våld i nära relationer och utvecklingen av samverkan med grannkommunerna under 2011. Folkhälsorådet stödjer också det alkohol- och drogförebyggande arbetet med framför allt föräldrastödsinsatser och ungdomsarbetet med att utöka utbudet av fritidsaktiviteter som pågår i kommunen.

Budget för 2011, Folkhälsorådet Orust kommun

Målsättning	Insatser	Hälso- och sjukvårdsnämnden	Orust kommun	Uppföljning
En heltid folkhälsosamordnartjänst , enligt avtal, som driver folkhälsoarbetet framåt och tar fram underlag för prioriteringar.	Folkhälsosamordnare - lön - omkostnader	250 000	250 000 40 000	
Främja goda levnadsvanor/ Fysisk aktivitet Ökad fysisk aktivitet Motverka övervikt o fetma. Öka andelen kommuninvånare framför allt barn och unga som utövar fysisk aktivitet. Minska antalet barn och unga med övervikt och fetma.	Öka kunskapen om fysisk aktivitet genom föreläsningar och informationsbroschyrer. Stimulera skolorna till att integrera fysisk aktivitet under skoldagen. FaR för barn och unga i samarbete med skolhälsovården, Carema och Orust Rehab och friskvårdscenter. Fortsätta marknadsföra Hälsospåret o samarbete med personalenheten Orust kommun.			Antal personer som är med på föreläsningar. Antal personer som registrerar sig på Hälsospårets hemsida. Andel utskrivna FaR – recept. Mätning av BMI.
Främja goda levnadsvanor/Goda kostvanor Öka antalet elever som äter lunch i skolrestaurangen. Förbättra samverkan mellan skolköken och den pedagogiska verksamheten. Verka för en nyttig kosthållning	Fortsatt deltagande i skolmatsakademin. Utveckla samverka mellan köken och den pedagogiska verksamheten. Fokus på matallergier.	40 000	10 000	Sammanställning av webbenkäten
Förebygga och minska våldet i nära relationer - kvinnofrid Förebygga och minska våldet i nära relationer. Förbättra samverkan kring kvinnofridsärenden. Verka för jämställdhet och respekt. Öka kunskapen om våld i nära relationer - att våga fråga. Barnen skall alltid vara prioriterade.	Öka kunskapen om våld i nära relationer. Utveckla metoder för att identifiera kvinnor män och barn som lever med våld. Informera om vart man kan vända sig för att få stöd. Utveckla metoder för att arbeta med jämställdhet och respekt i skolan.	30 000	20 000	Antalet anmälda ärenden hos polisen. Antal personal som genomgått utbildningsinsatser. Antal ärenden på IFO.

2010-12-10

Trygga och goda uppväxtvillkor Helhetsperspektiv när det gäller uppväxtären	Verka för strategisk grupp för barn och unga. Ökad samverkan.	10 000	10 000	Rapport om arbetet
Trygga och goda uppväxtvillkor/Fritid Att utöka utbudet av fritidsaktiviteter och drogfria mötesplatser för ungdomar Att öka ungdomsinflytandet.	Ungdomsarbetet - lön - omkostnader - insatser (skolavslutning, fritidsaktiviteter m.m.)	70 000	400 000 50 000 30 000	Antal föreningsaktiva. Antal ungdomar som har deltagit i olika ungdoms projekt.
Trygga och goda uppväxtvillkor/ANDT-förebyggande samt föräldrastöd Att senarelägga alkoholdebuten, Att barn och ungdomar skall vara tobaksfria och att de aldrig skall testa narkotika eller andra droger. Stärka föräldrarollen	Alkohol- och drogförebyggande arbete - lön - omkostnader - insatser <i>föräldrastöd, drogvaneundersökning</i>	75 000	400 000 50 000	Antal föräldrar som genomgått föräldrastöd. Drogvaneundersökning i år 9.
Trygga och goda uppväxtvillkor Öka ungdomars och föräldrars medvetenhet om Internet.	Anordna föreläsning till föräldrar, personal och elever om Internet.	25 000	15 000	Antal elever, personal och föräldrar som deltagit.
Trygga och goda uppväxtvillkor Öka medvetenheten om trygghet och säkerhet	Trafiksäkerhet		25 000	Antal elever som deltagit i säkerhetsutbildning
Ett åldrande med en god livskvalitet Öka medvetenheten kring trygghet och säkerhet	Äldremässa med inslag av både förebyggande och hälsofrämjande karaktär.	30 000		Antal deltagare och utvärdering.
En hållbar utveckling Öka medvetenheten om kulturens påverkan på hälsan i syfte att stärka den psykiska hälsa. Ökat kulturellt utbud till hela befolkningen. Prioritera målgruppen äldre. Tillvarata kulturarvet.	Delta i projektet Sinneas Oas Medverka i EU-projektet Tillgängligt Friluftsliv. Möjliggöra en aktiv fritid för funktionshindrade genom transporter. Samverka kring kulturellt utbud för äldre.	20 000 60 000	10 000 20 000 10 000	Utvärdering på respektive projekt
Övriga kostnader, trycksaker annonsering mm	Övrigt, trycksaker m.m.		50 000	
Vi satsar friskt.	Föreläsningsserie om hälsa.	50 000	40 000	Antal deltagare
	Summa totalt		1 450 000	

Folkhälsorådet beslutar

att med vissa justeringar godkänna föreslagen budget.

FHR § 38

Ny organisation – hur påverkar den arbetet i folkhälsorådet?

Orust kommun har under 2010 arbetat med att se över den politiska organisationen så väl som tjänstemannaorganisationen. Den nya organisationen träder i kraft vid årsskiftet 2010/2011. Folkhälsoarbetet har haft en naturlig del i det arbetet och målen för folkhälsoarbetet finns med i en balanserad styrkortsmodell.

Folkhälsorådet beslutar

att ge i uppdrag till Susanne Hafstad att tala med Michael Severin och Anders Ekström om hur det blir i fortsättningen.

FHR § 39

Övrigt

Susanne Hafstad berättar att Hälso- och sjukvårdsnämnd 1 besöker Orust den 10 december för att samtala om folkhälsoavtalet och folkhälsoarbetet.

En eventuell seminariedag kring barn och ungas psykiska hälsa är planerad till den 25 februari, kl. 09.00-14.30, på Tofta gård.

Susanne och Aili arbetar vidare med detta.

Christer Hellekant berättar att Trafikverket har fått klagomål på sin snöröjning och att de kommer att vara mer övervakande mot sina entreprenörer. Trafikverket kommer att ha kontinuerlig kontakt med Christer Hellekant.

Christer Hellekant berättar att den 8/12 fann man kolibakterier i vattenverket i Myckleby. Information har getts till fastighetsägare och till skolan. En mycket bra skrivelse gjordes som information till föräldrarna. Faran är numera över.

Christer Hellekant berättar att personal ur räddningstjänsten har under en period kört Sibräckas Änglar till träningarna och han förutsätter att räddningstjänsten ska fortsätta med det.

Informationen lades till handlingarna.

FHR § 40

Förslag på sammanträdesdagar 2011 för folkhälsorådet

Förslag föreligger på sammanträdesdagar under 2011:
25 februari, 25 mars, 6 maj, 16 september, 28 oktober och 9 december.

Folkhälsorådet beslutar

att anta föreliggande förslag på sammanträdesdagar för 2011: 25 mars, 6 maj, 16 september, 28 oktober och 9 december. Datum för mötet i februari lämnas vid senare tillfälle eftersom det sammanfaller med den planerade seminariedagen på Tofta gård.
